

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Očekávané výstupy

Jazyková výchova

ČJL-9-2-02 - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh

ČJL-9-2-03 - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJL-9-2-03 p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

Komunikační a slohová výchova

ČJL-9-1-01 - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-06 - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJL-9-1-01 p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

Literární výchova

ČJL-9-3-03 - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

ČJL-9-3-09 - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJL-9-3-03 p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-09 p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

Má pozitivní vztah k literatuře

Dílčí výstupy

Jazyková výchova

- samostatně určuje a vyhledává slovní druhy
- dokáže pracovat s obtížnějšími tvary některých podstatných jmen (oči – oka)
- samostatně pracuje s pravidly a příručkami
- umí správně používat tvary přídavných jmen,
- chápe rozdíl mezi zájmeny tázacími a vztažnými, dokáže skloňovat zájmeno jenž
- bezpečně pozná číslovky a umí je pravopisně správně zapsat
- zná rozdíl mezi slovesným rodem činným a trpným (ví, jak se rod trpný tvoří)
- ví, co jsou pravopisné spřežka a dokáže je pravopisně správně napsat
- zvládne vystupňovat příslovce

- umí určit psaní velkých písmen i v obtížnějších názvech,
- dokáže vysvětlit, co je to sousloví, rčení, slovo jednoznačné a mnohoznačné
- samostatně umí vytvořit synonyma, antonyma a homonyma
- zná způsoby tvoření slovní zásoby
- ví, co je věta jednočlenná a dvojčlenná, chápe větný ekvivalent
- umí graficky znázornit větné členy ve větě
- samostatně určuje přívlastek shodný a neshodný
- zná charakteristické znaky doplňku a s pomocí ho vyhledá
- pozná věty hlavní a vedlejší
- zná charakteristické znaky, podle kterých určí druh vedlejší věty
- dokáže nahradit větný člen vedlejší větou

Komunikační a slohová výchova

- ve vypravování umí pracovat s napětím děje, využívá přímou řeč
- používá přirovnání, slova citově zbarvená
- zvládne popis uměleckého díla a rozdělení na jednotlivé plány
- chápe úlohu sloves při popisu děje a dokáže užívat odborné názvy
- v charakteristice umí vystihnout povahové rysy člověka s jeho zájmy a zvláštnostmi
- rozlišuje charakteristiku přímou a nepřímou
- využívá znalosti pořekadel, přísloví a rčení
- ví, co je subjektivně zbarvený popis – líčení
- dokáže emocionálně vnímat pocity a prožitky
- užívá spisovných jazykových prostředků k vlastnímu tvořivému psaní
- umí sestavit strukturovaný životopis, uvědomuje si způsob jeho zpracování a význam

Literární výchova

- chápe rozdíl mezi pohádkou lidovou a umělou
- zná rozdíl mezi pověstí, povídkou a románem
- dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo
- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury
- orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo)

Učivo:

Komunikační a slohová výchova

čtení – praktické, věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), prožitkové

naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní), zážitkové

mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)

písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: vypravování, popis, líčení, charakteristika, žádost, životopis, pozvánka, výtah)

Jazyková výchova

zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný)

slovní zásoba a tvoření slov – homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov

tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov

skladba – výpověď a věta, stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč,

pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický

obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (kultura jazyka a řeči)

Literární výchova

tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, interpretace literárního textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
způsoby interpretace literárních a jiných děl

základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)

literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické

Mezipředmětové vztahy

OV – jazyk fenomén národní identity, ekologická výchova – postavy zvířat, etika – bajky

D – historie křesťanství, antika, kulturní antropologie, historie českého průmyslu, středověká Praha, židovská kultura.

Z – cestopisy

VV – antické umění

TV – historie sportu – lyžování a běžkování

PŘ – postavy zvířat

Průřezová témata

OSV

Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.

VDB

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy.

MKV

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami.